

รัฐสุลต่านโอมาน (Sultanate of Oman)

เมืองหลวง กรุงมัสกัต

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 16-28 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 52-60 องศาตะวันออก ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรอาระเบีย ตรงปากทางช่องแคบฮอร์มุซซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ควบคุมการขนส่งน้ำมันทางทะเลที่สำคัญที่สุดในโลก มีพื้นที่ 309,500 ตร.กม. ใหญ่เป็นอันดับ 72 ของโลก และเล็กกว่าไทย 1.65 เท่า มีชายแดนทางบกยาว 1,561 กม. ชายฝั่งยาว 2,092 กม. กรุงมัสกัตอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 4,670 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับอ่าวโอมาน/ทะเลโอมาน และมีพรมแดนทางบกทางตะวันตกเฉียงเหนือติดกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (UAE) (609 กม.)
ทิศตะวันออก	ติดกับทะเลอาหรับ/ทะเลอาระเบีย

ทิศใต้ ติดกับเยเมน (294 กม.)
ทิศตะวันตก ติดกับซาอุดีอาระเบีย (658 กม.)

ภูมิประเทศ มีพื้นที่แยกกันเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ตั้งอยู่ปลายสุดทางตะวันออกเฉียงใต้ของคาบสมุทรอาระเบีย และ 2) จังหวัดมุซันดัม ซึ่งถูกแยกออกไปโดยมี UAE คั่นกลาง และมีที่ตั้งยื่นออกไปเป็นคาบสมุทรบริเวณปากทางของช่องแคบฮอร์มุซ พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นทะเลทรายและภูเขา มีพื้นที่ทำการเกษตร 4.7% ของพื้นที่ทั้งหมด ภาคเหนือเป็นชายฝั่งทะเลอ่าวโอมาน และมีเทือกเขาอัลฮะญูร ภาคกลางและตะวันตกเป็นที่ราบทะเลทรายปนกรวดลูกรัง ภาคตะวันออกและภาคใต้เป็นชายฝั่งทะเลอาหรับ จุดสูงสุดของประเทศอยู่ที่ภูเขา Jabal Shams ซึ่งสูง 3,004 ม. ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่หนาแน่นตามพื้นที่ชายฝั่งทะเลทางเหนือ ตะวันออก และทางใต้ของประเทศ

ภูมิอากาศ พื้นที่ชายฝั่งทางตอนเหนือ ตะวันออก และทางใต้มีอากาศร้อนชื้น ขณะที่พื้นที่ที่อยู่ลึกเข้าไปในคาบสมุทรอาระเบีย บริเวณตอนกลางและตะวันตกของประเทศ อากาศร้อนและแห้งแล้ง ช่วงฤดูร้อนระหว่าง พ.ค.-ก.ย. อาจมีอุณหภูมิสูงถึง 54 องศาเซลเซียส ภัยธรรมชาติที่ประสบอยู่เป็นประจำ ได้แก่ ภัยแล้ง ลมฤดูร้อนที่จะก่อตัวเป็นพายุทรายในพื้นที่ตอนกลางของประเทศ และพายุไซโคลนโซนร้อน

ประชากร 5,356,387 ล้านคน เป็นชาวโอมาน 3,031,312 คน (56.60%) และเป็นผู้ย้ายถิ่นฐานเข้าประเทศ 2,325,075 คน (43.40%) (ข้อมูลเมื่อ พ.ย.2568 ของสำนักงานสถิติและข้อมูลแห่งชาติโอมาน) ผู้ย้ายถิ่นฐานเข้าประเทศส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อสายอาหรับ บาลูช เอเชียใต้ (บังกลาเทศ อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา) และแอฟริกา ประชากรจำแนกตามอายุ ได้แก่ วัยเด็ก (0-14 ปี) 29.8% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 66.2% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 4% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 77.4 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชาย 75.5 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิง 79.4 ปี อัตราการเกิด 21.1 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 3.2 คนต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 1.75% (ประมาณการปี 2567)

ศาสนา อิสลามประมาณ 95% (ส่วนใหญ่นับถือสำนักคิดอิบาดีประมาณ 45% ซุนนีประมาณ 45% และชีอะฮ์ประมาณ 5% ของประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามทั้งหมด) นอกจากนี้ เป็นผู้นับถือคริสต์ 6.4% ฮินดู 5.7% และอื่น ๆ 2% (พุทธ ซิกข์ โซโรอัสเตอร์ บาไฮ และยูดาห์)

ภาษา ภาษาราชการ คือ ภาษาอาหรับ แต่มีการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงภาษาบาลูช สวาฮีลี อูรดู และฮินดี

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 97% (ประมาณการปี 2565 โดย UNESCO Institute of Statistics) รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาแรงงานในประเทศ ซึ่งจะเป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป ปัจจุบันมีโรงเรียนรัฐบาลทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศกว่า 1,230 แห่ง ส่วนการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งแรกของรัฐ ชื่อ Sultan Qaboos University เมื่อปี 2529 นอกจากนี้ ยังมีวิทยาลัยด้านเทคโนโลยี 7 แห่ง ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ 6 แห่ง ด้านการเงินและการธนาคาร 1 แห่ง สถาบันชะรีอะฮ์ศึกษา 1 แห่ง วิทยาลัยเอกชน 9 แห่ง และวิทยาลัยพยาบาลอีกหลายแห่ง ขณะเดียวกัน รัฐบาลโอมานยังมอบทุนรัฐบาลเพื่อการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศปีละประมาณ 200 ทุน

การก่อตั้งประเทศ ในอดีตรัฐสุลต่านโอมาน หรือประเทศมัสกัตและโอมาน ปกครองโดยราชวงศ์อัลซะอีด ที่สถาปนาขึ้นโดยอิหม่าม อะห์มัด บิน ซะอีด ตั้งแต่ปี 2287 มาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษ ที่ 18 มัสกัตและโอมานลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพกับสหราชอาณาจักรหลายฉบับ แม้มีผลทำให้มัสกัต และโอมานต้องพึ่งพาสหราชอาณาจักรหลายด้าน ทั้งการเมืองและการขอรับคำปรึกษาด้านการทหาร แต่ไม่ได้ มีสถานะเป็นอาณานิคมหรือเป็นรัฐในอารักขา ส่วนการเปลี่ยนแปลงชื่อประเทศ เกิดขึ้นเมื่อสุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อัลซะอีด เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านพระองค์ที่ 14 ของราชวงศ์อัลซะอีด เมื่อ 23 ก.ค.2513 ด้วยการยึดอำนาจ สุลต่าน ซะอีด บิน ตัยมูร พระราชบิดา และประกาศเปลี่ยนชื่อประเทศจากมัสกัตและโอมาน เป็นรัฐสุลต่านโอมาน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเอกภาพของประเทศ ต่อมา เมื่อ 6 พ.ย.2539 สุลต่านกอบูส ทรงประกาศใช้ Basic Law ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของโอมาน โดยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการสืบราชสมบัติ ที่มาของ นรม. การห้าม รมต.มีผลประโยชน์ทับซ้อนในบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับรัฐ การจัดตั้งรัฐสภา และการให้หลักประกันเสรีภาพขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน สำหรับ Basic Law ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นฉบับแก้ไข เพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกา ปี 2564

วันชาติ 18 พ.ย. (วันเสด็จพระราชสมภพของสุลต่านกอบูสเมื่อปี 2483)

การเมือง โอมานปกครองด้วยระบอบราชาธิปไตย (Monarchy) โดยสุลต่านทรงเป็นประมุขของประเทศ และมีอำนาจสูงสุด นอกจากนี้ ยังทรงเป็นผู้นำรัฐบาล รัฐมนตรีกระทรวงสำคัญ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด จอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ และผู้ว่าการธนาคารกลาง สุลต่านพระองค์ปัจจุบัน คือ สุลต่านฮัยษัม บิน ฆอริก บิน ตัยมูร อัลซะอีด (พระชนมพรรษา 71 พรรษา/ปี 2569) เสด็จขึ้นครองราชย์ เมื่อ 11 ม.ค.2563 สืบต่อจาก สุลต่านกอบูส บิน ซะอีด อัลซะอีด ซึ่งสวรรคต เมื่อ 10 ม.ค.2563 ทั้งนี้ ตลอดการครองราชย์ของอดีตสุลต่านกอบูส มิได้ทรงแต่งตั้งรัชทายาทดังเช่นที่มีการปฏิบัติกันในราชวงศ์อื่น ๆ ของรัฐรอบอ่าวอาหรับ ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็น เพราะพระองค์ไม่มีทั้งพระราชโอรสและพระราชธิดา ขณะที่มาตรา 6 ของ Basic Law กำหนดให้สุลต่านมาจากการคัดเลือกโดยสภาพระราชวงศ์ (Ruling Family Council) ซึ่งต้องลงมติคัดเลือกบุคคลขึ้นดำรงตำแหน่ง สุลต่านพระองค์ใหม่ภายใน 3 วันหลังจากสุลต่านพระองค์ปัจจุบันสวรรคต ยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถลงมติ อย่างเป็นเอกฉันท์ ให้บุคคลที่สุลต่านทรงโปรดให้สืบราชสมบัติขึ้นดำรงตำแหน่งสุลต่านแทน โดยสุลต่านกอบูส ทรงทำหนังสือแสดงพระราชประสงค์ให้ชัยยิด ฮัยษัม ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องพระญาติสนิท สืบราชสมบัติต่อจาก พระองค์ และที่ประชุมสภาพระราชวงศ์มีมติเป็นเอกฉันท์แต่งตั้งให้ชัยยิด ฮัยษัม ขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่าน พระองค์ใหม่ ตามพระราชประสงค์ของสุลต่านกอบูส

ภายหลังการขึ้นครองราชย์ สุลต่านฮัยษัม ทรงออกพระราชกฤษฎีกาแก้ไข Basic Law เมื่อ 11 ม.ค.2564 โดยแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 5 เกี่ยวกับการสืบราชสมบัติ ด้วยการกำหนดให้ตำแหน่งสุลต่านโอมานสืบทอด โดยพระราชโอรสพระองค์แรกของสุลต่านทุกพระองค์ และในกรณีที่ผู้สืบทอดตำแหน่งสุลต่านโอมานมี พระชนมายุต่ำกว่า 21 พรรษา จะต้องเป็นผู้สำเร็จราชการที่ต้องได้รับการแต่งตั้งจากสุลต่านและสภาพระราชวงศ์ ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวทำให้ชัยยิด ซียะซัน บิน ฮัยษัม บิน ฆอริก บิน ตัยมูร อัลซะอีด (พระชนมายุ 36 พรรษา/ปี 2569) พระราชโอรสพระองค์แรกของสุลต่านฮัยษัม และ รมว.กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และเยาวชน ทรงได้รับการสถาปนาให้ดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารพระองค์แรกของโอมาน และเป็นผู้สืบราชสมบัติต่อจาก สุลต่านฮัยษัม อย่างเป็นทางการ

Basic Law ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรของโอมาน แบ่งอำนาจอธิปไตย ออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายบริหาร : มีคณะรัฐมนตรี (Council of Ministers หรือ Diwan) ที่มาจากการแต่งตั้งโดยสุลต่าน มีหน้าที่ช่วยเหลือสุลต่านบริหารบ้านเมือง อย่างไรก็ดี อดีตสุลต่านกอบูส ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลได้ โดยมีรัฐสภาเป็นเวทีปรึกษาหารือ และทำงานร่วมกับรัฐบาลอีกทางหนึ่ง

ฝ่ายนิติบัญญัติ : มีสภาโอมาน (Council of Oman) จัดตั้งขึ้นตามพระราชดำริของอดีตสุลต่านกอบูส เมื่อ ต.ค.2540 ทำหน้าที่เสมือนรัฐสภา ประกอบด้วย 1) สภาสูง (มัจญ์ลิสอัลเตาะห์ หรือ Council of State) มีสมาชิก 86 คน มาจากแต่งตั้งโดยตรงของสุลต่าน ส่วนใหญ่เป็นบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ การแต่งตั้งครั้งล่าสุด เมื่อ 1 พ.ย.2566 และ 2) สภาล่าง (มัจญ์ลิสอัชชอ หรือ Consultative Council) มีสมาชิก 90 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง แต่สุลต่านทรงมีอำนาจตัดสินผลการเลือกตั้งในขั้นสุดท้าย มีวาระ 4 ปี การเลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อ 29 ต.ค.2566 ทั้งสองสภาทำหน้าที่เพียงกลั่นกรองร่างกฎหมาย ให้ข้อเสนอแนะด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่รัฐบาล แต่ไม่มีอำนาจตัดสินใจ นอกจากนี้ ยังไม่มีการจัดตั้งพรรคการเมืองในโอมาน แต่รัฐบาลอนุญาตให้จัดตั้งสหภาพแรงงานได้ ปัจจุบันมีสหภาพแรงงานทั่วประเทศกว่า 70 แห่ง

ฝ่ายตุลาการ : สุลต่านทรงใช้อำนาจตุลาการผ่านศาลฎีกา (Supreme Court) ระบบกฎหมายใช้หลัก Common Law แบบเดียวกับสหราชอาณาจักร และบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม (ชารีอะฮ์) ทั้งนี้ ผู้กระทำความผิดสามารถขอพระราชทานอภัยโทษจากสุลต่านได้ และคำตัดสินของสุลต่านถือเป็นที่สุด

เศรษฐกิจ การผลิตน้ำมันเพื่อส่งออกตั้งแต่ปี 2510 เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของโอมาน จากเดิมที่มีภาคการเกษตรและประมงเป็นพื้นฐาน ไปเป็นการพึ่งพารายได้จากการส่งออกน้ำมันดิบเป็นหลัก และนำรายได้ดังกล่าวมาพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว จนได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภครวดเร็วที่สุดแห่งหนึ่งในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในโลกอาหรับ และปัจจุบันถือเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทั้งนี้ โอมานเป็นสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (GCC) ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (OPEC) ด้วยเหตุนี้ โอมานจึงผลิตน้ำมันได้อย่างอิสระ ปราศจากการถูกจำกัดเพดานการผลิต

อดีตสุลต่านกอบูส ของโอมาน ทรงกำหนดแผนปฏิรูปประเทศฉบับใหม่ ที่เรียกว่า “Oman Vision 2040” เมื่อ ก.ย.2562 ซึ่งเป็นการวางเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 21 ปี ระหว่างปี 2562-2583 โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน ลดบทบาทภาครัฐและเพิ่มบทบาทเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาและสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และทักษะแรงงาน และการผลักดัน GDP ของประเทศให้ขยายตัวถึง 10%

นโยบายเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ 1) การลดการพึ่งพารายได้จากภาคอุตสาหกรรมน้ำมันด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมสาขาอื่นที่มีใช้น้ำมัน โดยเฉพาะการผลิตก๊าซธรรมชาติ การท่องเที่ยว และการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ 2) การส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติด้วยการออก Foreign Capital Investment Law ฉบับใหม่ พ.ศ.2562 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ม.ค.2563 โดยเอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติ เช่น ไม่กำหนดเงินลงทุนขั้นต่ำ เพิ่มประเภทธุรกิจที่ให้นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของได้ 100% ในหลายสาขามากขึ้น เปิดเสรีการโอนเงินตราต่างประเทศและผลกำไรในการประกอบธุรกิจออกนอกประเทศ 3) การส่งเสริมเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone-SEZ) เขตปลอดภาษี และเขตอุตสาหกรรมพิเศษในประเทศ เพื่อดึงดูดการลงทุน ที่สำคัญคือเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เมือง Duqm (SEZAD) ห่างจากกรุงมัสกัต 550 กม. ซึ่งมีการลงทุนแล้วอย่างน้อย 15,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเพิ่มอีก 2 แห่ง เขตอุตสาหกรรมพิเศษ 5 แห่ง

และเขตปลอดภาษี 6 แห่ง และ 4) การผ่อนปรนกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการลงทุนของเอกชนในประเทศ เช่น การยกเว้นการเก็บภาษีเป็นเวลา 5 ปีสำหรับอุตสาหกรรมบางสาขา และการลดภาษีเงินได้ให้บริษัทต่างชาติที่มีชาวโอมานถือหุ้นอย่างน้อย 51%

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ : น้ำมันดิบ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 4,825 ล้านบาร์เรล (ข้อมูลเมื่อปี 2567 ของกระทรวงพลังงานและแร่โอมาน) กำลังการผลิตเฉลี่ยวันละ 992,600 บาร์เรล และส่งออกได้เฉลี่ยวันละ 842,630 บาร์เรล (ข้อมูลปี 2567) ก๊าซธรรมชาติ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 659,782 ล้านลูกบาศก์เมตร กำลังการผลิตวันละ 149.2 ล้านลูกบาศก์เมตร และส่งออกวันละประมาณ 45 ล้านลูกบาศก์เมตร (ข้อมูลเมื่อปี 2567)

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : รียาลโอมาน (Omani Riyal-OMR) โดยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ผูกค่าเงินไว้กับดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 0.385 รียาลโอมาน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : ประมาณ 84.15 บาท : 1 รียาลโอมาน (พ.ย.2568)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 105,190 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 2.9%

อัตราเงินเฟ้อ : 0.9%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : -1,076 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 19,120 ดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศและทองคำ : 18,286 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2567 ของธนาคารโลก)

แรงงาน : 2,695,516 คน (ประมาณการปี 2567 ของธนาคารโลก)

อัตราการว่างงาน : 1.51%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 19,552 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการส่งออก : 63,016 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการณปี 2567 ของ WTO)

สินค้าส่งออก : ปิโตรเลียม รวมถึงน้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น พลาสติก สารเคมีอินทรีย์ อะลูมิเนียม ปุ๋ย ผลิตภัณฑ์การเกษตรและอาหาร รวมถึงสินค้าอุปโภคและบริโภค เช่น บุหรี่ นม ขนมปัง ซอสปรุงรส น้ำมันปาล์ม และอื่น ๆ เช่น การส่งออกสินค้าต่อไปประเทศที่ 3 (re-export)

คู่ค้าส่งออกสำคัญ : สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐฯ อินเดีย จีน กาตาร์ ไต้หวัน อิรัก ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้

มูลค่าการนำเข้า : 43,464 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการณปี 2567 ของ WTO)

สินค้านำเข้า : ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น แร่เหล็ก อัญมณี เครื่องยนต์ ผลิตภัณฑ์การเกษตรและอาหาร เช่น นม ข้าว เนื้อสัตว์ปีกที่กินได้ ข้าวสาลี ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และอื่น ๆ

คู่ค้านำเข้าสำคัญ : สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหภาพยุโรป จีน อินเดีย กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย เกาหลีใต้ สหรัฐฯ และบราซิล

การทหาร กองทัพโอมานมีขนาดกะทัดรัด แต่มีประสิทธิภาพและความเป็นมืออาชีพสูงมาก โดยได้รับความร่วมมือและจัดหายุทโธปกรณ์จากสหราชอาณาจักร สหรัฐฯ และฝรั่งเศส เป็นหลัก นอกจากนี้ โอมาน

อนุญาตให้สหรัฐฯ เข้าไปตั้งฐานทัพในประเทศได้ เนื่องจากความกังวลหลายด้าน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการปฏิวัติอิสลามในอิหร่านเมื่อปี 2522 สงครามอิรัก-อิหร่านเมื่อปี 2523-2531 รวมทั้งการขยายอิทธิพลของสหภาพโซเวียตเข้าไปในเยเมนเหนือ และการที่สหภาพโซเวียตรุกรานอัฟกานิสถาน ทำให้อดีตสุลต่านกอบูส ทรงตกลงในหลักการเมื่อ ก.พ.2523 ให้เกาะมะซีเราะฮ์ซึ่งตั้งอยู่ทางชายฝั่งตะวันออกของโอมาน เป็นที่ตั้งฐานทัพของกองกำลังสหรัฐฯ ในกรณีเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน อีกทั้งลงนามสนธิสัญญาป้องกันร่วมโอมาน-สหรัฐฯ เมื่อ มิ.ย.2523 ซึ่งมีสาระสำคัญระบุว่า สหรัฐฯ จะให้ความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจแก่โอมาน รวมทั้งมีการผูกพันต่อความมั่นคงของโอมาน แลกกับการที่โอมานอนุญาตให้กองกำลังสหรัฐฯ เข้าใช้ฐานทัพเรือและฐานทัพอากาศของโอมานได้

กองทัพโอมานมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า กองทัพของสุลต่าน (Sultan's Armed Force-SAF) จัดตั้งขึ้นโดยความช่วยเหลือของสหราชอาณาจักรเมื่อต้นทศวรรษ 1950 งบประมาณทางทหารเมื่อปี 2567 อยู่ที่ประมาณ 6,659 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (6.05% ของ GDP) ปัจจุบัน มีกำลังพลทั้งสิ้น 42,600 นาย ประกอบด้วย

ทบ. มีกำลังพล 25,000 นาย อาวุธยุทโธปกรณ์ที่สำคัญ คือ ถ. (MBT) รุ่น Challenger 2 จำนวน 38 คัน รุ่น M60A1 จำนวน 6 คัน รุ่น M60A3 จำนวน 73 คัน ถ. (LT/TK) รุ่น FV101 Scorpion จำนวน 37 คัน ยานยนต์ลาดตระเวนหุ้มเกราะ (RECCE) รุ่น Pars III 6x6 จำนวน 12 คัน รถทหารราบหุ้มเกราะ (IFV) รุ่น Pars III 8x8 จำนวน 72 คัน รถสายพานลำเลียงหุ้มเกราะ (APC) รุ่น FV4333 Stormer จำนวน 10 คัน รุ่น AT-105 Saxon จำนวน 15 คัน รุ่น Pars III 6x6 จำนวน 15 คัน รุ่น Pars III 8x8 จำนวน 47 คัน รุ่น Piranha จำนวน 175 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะอเนกประสงค์ (AUV) รุ่น FV103 Spartan จำนวน 6 คัน รุ่น FV105 Sultan จำนวน 13 คัน และรุ่น VBL 124 คัน ยานเกราะวิศวกรรม (AEV) รุ่น Pars III AEV จำนวน 6 คัน ยานเกราะกู้ซ่อม (ARV) รุ่น Challenger ARV จำนวน 4 คัน รุ่น M88A1 จำนวน 2 คัน รุ่น Pars III ARV จำนวน 8 คัน รุ่น Piranha ARV จำนวน 2 คัน และรุ่น Samson จำนวน 3 คัน อาวุธปล่อยนำวิถีต่อสู้อากาศยาน (MSL) แบบ SP รุ่น VBL จำนวน 8 ลูก แบบ MANPATs รุ่น FGM-148 Javelin รุ่น Milan และรุ่น BGM-71 TOW/TOW-2A (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ปืนใหญ่อัตตาจร (SP) รุ่น G-6 จำนวน 24 กระบอก ปืนใหญ่ลากจูง (TOWED) รุ่น L118 Light Gun จำนวน 42 กระบอก รุ่น D-30 จำนวน 30 กระบอก รุ่น M-46 จำนวน 12 กระบอก รุ่น Type-59-I จำนวน 12 กระบอก รุ่น FH-70 จำนวน 12 กระบอก เครื่องยิงลูกระเบิด (MOR) ขนาดและรุ่นต่าง ๆ จำนวน 113 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีต่อสู้อากาศยาน (SAM) รุ่น Mistral 2 รุ่น Javelin และรุ่น 9K32 Strela-2 (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ปืนใหญ่วิถีราบ (GUNS) รุ่น ZU-23-2 จำนวน 4 กระบอก รุ่น GDF-005 จำนวน 10 กระบอก และรุ่น L/60 จำนวน 12 กระบอก นอกจากนี้ มีรายงานว่า โอมานเป็นประเทศที่มีอาวุธปล่อย Scud ประจำการมากที่สุดในโลกกว่า 30,000 ลูก

ทร. มีกำลังพล 4,200 นาย เรือรบและอาวุธสำคัญ คือ เรือฟริเกตติดตั้งขีปนาวุธ (FFG(HM)) ชั้น Al-Shamikh จำนวน 3 ลำ เรือคอร์เวตติดตั้งขีปนาวุธต่อต้านเรือ (FSGM) ชั้น Qahir จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์นอกชายฝั่ง (PCO) ชั้น Al Ofouq จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์ชายฝั่ง (PCC) ชั้น Al Bushra จำนวน 3 ลำ เรือลาดตระเวนความเร็วสูง (PBF) ชั้น 1400 FIC จำนวน 1 ลำ เรือระบายพลรุ่นต่าง ๆ จำนวน 6 ลำ และเรือส่งกำลังบำรุงรุ่นต่าง ๆ จำนวน 7 ลำ อนึ่ง เมื่อ ธ.ค.2567 ทร.โอมานทำสัญญาจัดสร้างเรือระบายพลขนาดใหญ่ (Landing Craft) จำนวน 4 ลำ จากบริษัทมาร์ชัน จำกัด (มหาชน) ของไทย

ทอ. มีกำลังพล 5,000 นาย และอากาศยานประเภทต่าง ๆ กว่า 200 เครื่อง อากาศยานสำคัญ ได้แก่ บ.ขับไล่และโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น Eurofighter Typhoon จำนวน 12 เครื่อง รุ่น F-16C จำนวน 17 เครื่อง และรุ่น F-16D จำนวน 6 เครื่อง บ.ลาดตระเวนทางทะเล (MP) รุ่น C295MPA จำนวน 4 เครื่อง บ.ลำเลียง (TPT) รุ่น C-130H จำนวน 3 เครื่อง รุ่น C-130J จำนวน 2 เครื่อง รุ่น C-130J-30 จำนวน 1 เครื่อง

รุ่น C295M จำนวน 4 เครื่อง บ.ลำเลียงกำลังพลหรือผู้โดยสาร (PAX) รุ่น A320-300 จำนวน 2 เครื่อง และรุ่น Gulfstream IV จำนวน 2 เครื่อง บ.สำหรับการฝึก (TRG) รุ่น Hawk Mk166 จำนวน 7 เครื่อง รุ่น MFI-17B Mushshak จำนวน 8 เครื่อง และรุ่น PC-9 จำนวน 12 เครื่อง ฮ.โจมตี (MRH) รุ่น Super Lynx Mk300 จำนวน 15 เครื่อง ฮ.ลำเลียง (TPT) รุ่น NH90 TTH จำนวน 20 เครื่อง รุ่น Bell 206 จำนวน 3 เครื่อง และรุ่น Bell 212 จำนวน 3 เครื่อง อากาศยานไร้คนขับเพื่อการกีดตาระเวน ข่าวกอง และเฝ้าตรวจเชิงยุทธวิธี (CISR) รุ่น CH-4 (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) อาวุธปล่อยแบบพื้นสู่อากาศ (SAM) พิสัยใกล้รุ่น NASAMS (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ขีปนาวุธแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น AIM-9/M/P Sidewinder และรุ่น AIM-9X Sidewinder ขีปนาวุธนำวิถีด้วยเรดาร์ (ARH) รุ่น AIM-120C7 AMRAAM แบบอากาศสู่อากาศ (ASM) รุ่น AGM-65D/G Maverick และขีปนาวุธต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น AGM-84D Harpoon (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ระเบิดนำวิถีด้วยเลเซอร์ รุ่น EGBU-10 Paveway II และรุ่น EGBU-12 Paveway II นำวิถีด้วยระบบนำทางเฉื่อย/จีพีเอส (INS/GPS) (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) รุ่น GBU-31 JDAM (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

กองกำลังส่วนพระองค์ของสุลต่าน ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนโดยตรงจากสุลต่าน ประกอบด้วย กองกำลังภาคพื้นดิน อากาศ และทางเรือ รวมประมาณ 6,400 นาย กับหน่วยรบพิเศษ 2 กรม

นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังกึ่งทหาร ประกอบด้วย หน่วยทหารพราน Tribal Home Guard ประมาณ 4,000 นาย หน่วยตำรวจยามฝั่ง 400 นาย และกองบินตำรวจ (ไม่ปรากฏข้อมูลกำลังพล)

ปัญหาด้านความมั่นคง

โอมานเคยประสบปัญหาการรุกรานของกบฏผู้ก่อความไม่สงบที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์จากเยเมนได้ระหว่างปี 2508-2518 แต่สามารถเอาชนะได้ด้วยความช่วยเหลือจากอิหร่าน จอร์แดน และสหราชอาณาจักร ปัจจุบันโอมานเผชิญปัญหาความมั่นคงเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและการแพร่ขยายแนวคิดของกลุ่ม Islamic State (IS) ในโอมาน โดยกลุ่ม IS อ้างว่าสมาชิกกลุ่มเป็นผู้ก่อเหตุกราดยิงที่มัสยิด Imam Ali ของชาวชีอะฮ์ในกรุงมัสกัต เมื่อ 15 ก.ค.2567 (มีผู้เสียชีวิต 6 ราย และบาดเจ็บกว่า 30 คน) ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่กลุ่ม IS ก่อเหตุโจมตีในโอมาน

นอกจากนี้ โอมานอาจจะเผชิญปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ คือ

1) ความเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายในเยเมนซึ่งมีพรมแดนติดกับทางใต้ของโอมาน ได้แก่ กลุ่มอัลกออิดะฮ์ในคาบสมุทรอาระเบีย (Al-Qaeda in the Arabian Peninsula-AQAP) ซึ่งมีฐานที่มั่นในพื้นที่ทางตะวันออกของเยเมน และกลุ่ม IS ในเยเมนที่เคลื่อนไหวในพื้นที่ตอนกลางและตอนใต้ของเยเมน

2) การโจมตีของโจรสลัดโซมาเลียที่กลับมาเพิ่มการก่อเหตุในน่านน้ำนอกชายฝั่งโซมาเลียอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ปลาย ต.ค.2568 และอาจขยายพื้นที่ปฏิบัติการไปถึงน่านน้ำนอกชายฝั่งเคาะลาละฮ์ เมืองท่าทางใต้ของโอมาน ดังที่เคยเคลื่อนไหวก่อเหตุปล้นยึดเรือบรรทุกสารเคมี MT Fairchem Bogey ของอินเดียบริเวณนอกชายฝั่งเคาะลาละฮ์ เมื่อ ส.ค.2554

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, IDA, IDB, IFAD, IFC, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OIC, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO และ WTO

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการวิจัยส่วนใหญ่ในโอมานดำเนินการโดยรัฐบาล ซึ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยในสาขาการเกษตร การทำเหมืองแร่ การพัฒนาทรัพยากรน้ำและวิทยาศาสตร์ทางทะเล มี The Research Council of the Sultanate of Oman (TRC) เป็นองค์กรของรัฐบาลที่ดูแลด้านการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโอมาน ครอบคลุมทั้งการวางแผนและติดตามนโยบาย การสนับสนุนและให้ทุนการวิจัยและพัฒนา โดย TRC ริเริ่มโครงการก่อสร้าง Innovation Park Muscat (IPM) ซึ่งเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีทุกประเภท เฉพาะอย่างยิ่งในภาคพลังงาน ครอบคลุมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ขณะเดียวกัน ยังมุ่งส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานหมุนเวียน โดยมีเป้าหมายการใช้พลังงานหมุนเวียนเป็นพลังงานทดแทนมากขึ้นในอนาคต อาทิ บริษัท Petroleum Development of Oman (PDO) ซึ่งอยู่ในกำกับของรัฐบาล ริเริ่ม Miraah Solar Project ซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างเรือนกระจกขนาดใหญ่ติดตั้ง Solar cell ครอบคลุมพื้นที่กว่า 4 เอเคอร์ เพื่อผลิตพลังงานในภาคใต้ใกล้พรมแดนเยเมน เมื่อ ค.ศ.2558 เพื่อนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในกระบวนการกลั่นน้ำมันดิบแทนการใช้ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นโครงการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อกลั่นน้ำมันดิบเป็นครั้งแรกในตะวันออกกลาง

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 37 แห่ง ท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ Muscat International Airport ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ 20 แห่ง นอกจากนี้ ยังมีท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือ Mina Qaboos ที่กรุงมัสกัต ท่าเรือ Salalah ที่เศาะลาละห์ และท่าเรือ Sohar ที่ศุฮาร์ เส้นทางคมนาคมขนส่งทางบกมีถนนระยะทาง 62,240 กม. ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 8,185 กม. ด้านการโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 430,585 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 7,240,909 เลขหมาย (ข้อมูลเมื่อปี 2567) จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 95% ของประชากรทั้งประเทศ (ข้อมูลเมื่อปี 2567) รหัสโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +968 รหัสอินเทอร์เน็ต .om

การเดินทาง ปัจจุบันไม่มีสายการบินของไทยที่บริการเที่ยวบินตรงไปยังโอมาน ส่วนสายการบินของโอมานที่มีเที่ยวบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-มัสกัต ได้แก่ Oman Air และ Salam Air เวลาที่โอมานช้ากว่าไทย 3 ชั่วโมง คนไทยที่ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการสามารถเดินทางเข้าโอมานได้โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา และได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในโอมานได้ไม่เกิน 30 วัน ส่วนคนไทยที่ถือหนังสือเดินทางธรรมดาและประสงค์เดินทางไปท่องเที่ยวในโอมาน สามารถขอ Visa on Arrival (VOA) ได้ โดยมีค่าธรรมเนียม 20 รียาลโอมาน และได้รับอนุญาตให้พำนักอยู่ในโอมานได้ไม่เกิน 30 วัน เว็บไซต์การท่องเที่ยว <http://www.omantourism.gov.om/>

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) การเป็นคนกลางในการเจรจาระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ หลังจากโอมานรับเป็นผู้ไกล่เกลี่ยและอำนวยความสะดวกการเจรจาระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ เพื่อรื้อฟื้นข้อตกลงเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโครงการพัฒนานิวเคลียร์ของอิหร่านเมื่อ เม.ย.2568 แต่การเจรจาต้องหยุดชะงักไปหลังจากเกิดสงคราม 12 วันระหว่างอิหร่านกับอิสราเอลและสหรัฐฯ เมื่อ 13-24 มิ.ย.2568 ขณะที่การผลักดันให้คู่ขัดแย้งรื้อฟื้นการเจรจาอาจเผชิญอุปสรรค เนื่องจากความตึงเครียดระหว่างทั้งสองฝ่ายยังคงอยู่และมีความไม่แน่นอนสูง

2) ความคืบหน้าของโอมานในการเป็นคนกลางแก้ไขความขัดแย้งในเยเมน หลังจากผลักดันการเจรจายุติความขัดแย้งระหว่างซาอุดีอาระเบียกับกลุ่มกบฏฮูษีในเยเมนเมื่อ เม.ย.2566 และจัดการเจรจาแลกเปลี่ยนนักโทษระหว่างรัฐบาลเยเมน (ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ) กับกลุ่มกบฏฮูษี เมื่อ 30 มิ.ย.2567

3) การผลิตและพัฒนาไฮโดรเจนสีเขียวซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติของโอมาน โดยโอมานตั้งเป้าผลิตไฮโดรเจนสีเขียวให้ได้กว่า 1 ล้านตันต่อปีภายในปี 2573 เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ปี 2040 ของโอมาน (Oman's Vision 2040) ที่กำหนดเป้าหมายลดการพึ่งพารายได้จากการส่งออกน้ำมัน ทั้งนี้ สำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency-IEA) ประเมินว่า หากโอมานสามารถพัฒนาโครงการไฮโดรเจนสีเขียวให้บรรลุตามเป้าหมายภายในปี 2573 โอมานจะเป็นผู้ส่งออกไฮโดรเจนสีเขียวอันดับ 6 ของโลก และเป็นอันดับ 1 ของคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC)

ความสัมพันธ์ไทย-โอมาน

โอมานกับไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน เมื่อ 30 ก.ค.2523 และไทยเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์โอมาน ณ จ.ภูเก็ต เมื่อ 3 พ.ค.2567 มีเขตกงสุลครอบคลุม จ.ภูเก็ต กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา และสุราษฎร์ธานี เพื่ออำนวยความสะดวก และดูแลนักท่องเที่ยวชาวโอมานที่เดินทางมาไทยปีละกว่า 90,000 คน ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศดีต่อกันมาตลอด และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนอย่างเป็นทางการระหว่างสองฝ่าย ที่สำคัญ ได้แก่ การเยือนโอมานอย่างเป็นทางการของนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รอง นรม. พร้อมด้วยรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ระหว่าง 31 ม.ค.-1 ก.พ.2559 ขณะที่ นาย Yusuf bin Alawi bin Abdullah รมต.รับผิดชอบกิจการต่างประเทศโอมาน เยือนไทยในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศ ระหว่าง 9-12 มี.ค.2562 เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ นอกจากนี้ โอมานเป็นหนึ่งในมิตรประเทศที่คอยสนับสนุนไทยในการทำความเข้าใจกับองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC) เกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในจังหวัดภาคใต้ของไทย

ด้านเศรษฐกิจ การค้าไทย-โอมานเมื่อปี 2567 มีมูลค่า 1,420.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 50,233.14 ล้านบาท) ลดลงจากปี 2566 ที่มีมูลค่า 1,674.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (57,910.10 ล้านบาท) โดยปี 2567 ไทยส่งออกมูลค่า 424.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (14,829.77 ล้านบาท) นำเข้ามูลค่า 995.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (35,403.37 ล้านบาท) และไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 570.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (20,573.61 ล้านบาท) ขณะที่การค้าห้วง ม.ค.-ก.ย.2568 มีมูลค่า 1,165.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (38,715.75 ล้านบาท) โดยไทยส่งออกมูลค่า 350.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (11,577.61 ล้านบาท) นำเข้ามูลค่า 814.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (27,138.14 ล้านบาท)

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยเมื่อปี 2567 ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว ผลไม้กระป๋องและแปรรูป

สินค้านำเข้าสำคัญจากโอมานเมื่อปี 2567 ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ น้ำมันสำเร็จรูป สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป น้ำมันดิบ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก และอื่น ๆ

ด้านพลังงาน ไทยนำเข้าน้ำมันดิบจากโอมานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2541 ส่วนใหญ่ซื้อขายผ่านบริษัทค้าน้ำมันระหว่างประเทศ ส่วนการจัดซื้อระหว่างรัฐบาลต่อรัฐบาล ฝ่ายโอมานได้ลงนามสัญญาซื้อขายเมื่อปี 2542 โดยเพิ่มปริมาณการขายน้ำมันดิบให้ไทยเป็นวันละ 17,000 บาร์เรล ทั้งนี้ การนำเข้าน้ำมันดิบจากโอมานของไทยห้วงปี 2567 มีมูลค่ารวม 1,771.93 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเมื่อปี 2566 ที่มีมูลค่ารวม 1,701.06 ล้านบาท

การลงทุนของไทยในโอมาน โดยเฉพาะด้านพลังงาน มีบริษัท ปตท.สผ. จำกัด (มหาชน) ได้รับสัมปทานการสำรวจและผลิตน้ำมันในแปลงสัมปทานที่ 44 ครอบคลุมแหล่ง Shams และ Munhamir จากกระทรวงน้ำมันและก๊าซโอมานตั้งแต่ปี 2545 โดย ปตท.สผ. เป็นผู้ลงทุนและดำเนินการเองทั้งหมด มีการเปิดสำนักงานบริษัท PTTEP Oman Company Limited (PTTEP OM) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ ปตท.สผ. ที่กรุงมัสกัต เมื่อ 24 ม.ค.2546 และเริ่มการผลิตตั้งแต่ พ.ค.2550 สามารถผลิตก๊าซธรรมชาติได้ประมาณวันละ 19 ล้านลูกบาศก์ฟุต และก๊าซธรรมชาติเหลวได้ประมาณวันละ 904 บาร์เรล ทั้งนี้ แม้ ปตท.สผ. ปรับการบริหารการลงทุน โดยพิจารณาขาย PTTEP OM ให้บริษัท ARA Petroleum LLC ของโอมาน เมื่อ ส.ค.2559 แต่ ปตท.สผ. ยังคงสนใจที่จะลงทุนในโอมานต่อไป โดยลงนามบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือทางธุรกิจและโอกาสการลงทุนในแหล่งสำรวจและผลิตปิโตรเลียมระหว่าง ปตท.สผ. กับ Oman Oil Company Exploration and Production L.L.C (OOCEP) ในเครือ Oman Oil Company ซึ่งเป็นบริษัทน้ำมันแห่งชาติโอมาน เมื่อ ก.ค.2559 ขณะที่เมื่อ พ.ค.2565 ปตท.สผ. ลงนามซื้อขายน้ำมันดิบโอมานกับ PTTEP OM และบริษัท PTTEP MENA Limited ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่ม ปตท.สผ. ในโอมาน ปริมาณ 9,000,000 บาร์เรลต่อปี

นอกจากนี้ PTTEP HK Holding Limited ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ ปตท.สผ. ลงนามสัญญาซื้อขายหุ้นเพื่อซื้อหุ้นทั้งหมดในบริษัท Partex Holding B.V. ซึ่งดำเนินธุรกิจปิโตรเลียมในตะวันออกกลาง และร่วมลงทุนกับบริษัทพลังงานในโอมาน ตั้งแต่ 17 มิ.ย.2562 ได้แก่ 1) โครงการ PDO (Block 6) เป็นโครงการผลิตน้ำมันบนบกที่มีศักยภาพและขนาดใหญ่ที่สุดในโอมาน ตั้งอยู่ในภาคกลางและครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศ ปริมาณการผลิตเมื่อปี 2561 ประมาณวันละ 610,000 บาร์เรล 2) โครงการ Mukhaizna (Block 53) เป็นแหล่งผลิตน้ำมันบนบกขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของโอมาน ปริมาณการผลิตเมื่อปี 2561 ประมาณวันละ 120,000 บาร์เรล และ 3) โครงการ Oman LNG Project (OLNG) เป็นโรงงานผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวแห่งเดียวในประเทศ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของโอมาน มีกำลังการผลิตรวม 10.4 ล้านตันต่อปี

การลงทุนด้านพลังงานที่ไม่ใช่น้ำมัน มีบริษัท Gulf Energy Development ของไทย ลงนามเข้าร่วมลงทุนกับบริษัท Duqm Power Company L.L.C. ของโอมาน ซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการโรงผลิตไฟฟ้าและน้ำจืดโดยใช้ก๊าซธรรมชาติ (Duqm Independent Power & Water Project) ร่วมกับบริษัท Oman Oil เมื่อ 6 ก.ย.2561 ซึ่งผลิตกระแสไฟฟ้าและน้ำจืดป้อนให้โรงกลั่นน้ำมันที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ Duqm (SEZAD) มูลค่าโครงการ 483 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ด้านแรงงาน การท่องเที่ยว การบริการด้านโรงแรม และการแพทย์ มีชาวโอมานเดินทางมาไทยปีละกว่า 90,000 คน โดยห้วง ม.ค.-ก.ย.2568 มีชาวโอมานเดินทางมาไทยรวม 94,296 คน (ข้อมูลเมื่อ ต.ค.2568 ของกระทรวงการท่องเที่ยว) ซึ่งกลับมาเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับห้วงปี 2563 ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 10,000 คน เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้ทั่วโลก รวมถึงไทยและโอมานต้องใช้มาตรการจำกัดการเดินทางเข้า-ออกประเทศ ส่วนชาวไทยในโอมานมีประมาณ 876 คน (ข้อมูลเมื่อ ก.พ.2568 ของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ) เป็นแรงงาน 126 คน (ข้อมูลเมื่อ ก.ย.2568 ของกระทรวงแรงงาน) ส่วนใหญ่เป็นแรงงานภาคบริการในธุรกิจโรงแรม ร้านอาหารเสริมสวย สปา และฟลอว์รี่ ที่เหลือเป็นพนักงานสายการบิน นักเรียน นักศึกษา และชาวไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ นอกจากนี้ มีภาคธุรกิจเครือโรงแรมเซ็นทาราของไทยเข้าไปลงทุนเปิดโรงแรมเซ็นทารา มัสกัต โอมาน ซึ่งเปิดให้บริการตั้งแต่ พ.ค.2560 ด้านบริการการแพทย์ ชาวโอมานนิยมเดินทางมารักษาพยาบาลและตรวจสุขภาพในไทยปีละประมาณ 3,000 คน และมีโรงพยาบาลของไทย ได้แก่ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ โรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลปิยะเวท และโรงพยาบาลเวชธานี เข้าไปเปิดสำนักงานส่งต่อผู้ป่วย (Referral office) ที่กรุงมัสกัต เพื่อให้บริการผู้ป่วยชาวโอมานที่ประสงค์จะมารับการรักษาพยาบาลในไทย

ความตกลงที่สำคัญกับไทย ได้แก่ ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ (5 มิ.ย.2522) ความตกลงว่าด้วยการค้า (8 มิ.ย.2541) ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร (13 ต.ค.2546) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราแก่ผู้ถือหนังสือเดินทางทูตและหนังสือเดินทางราชการ (27 เม.ย.2548) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (21 ก.ย.2548) บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการหารือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศแห่งรัฐสุลต่านโอมาน และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการหารือว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุขระหว่างกระทรวงสาธารณสุขแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงสาธารณสุขแห่งรัฐสุลต่านโอมาน (1 ก.พ.2559)

สุลต่าน ฮัยษัม บิน ฏอริก บิน ตัยมูร อาลชะอีด
(His Majesty Sultan Haitham bin Tariq bin Taimour Al Said)

ตำแหน่ง	ประมุขของรัฐ และผู้นำรัฐบาลโอมาน
พระราชสมภพ	11 ต.ค.2498 (พระชนมพรรษา 71 พรรษา/ปี 2569) ที่กรุงมัสกัต ประเทศมัสกัตและโอมาน (ชื่อเดิมของโอมาน) ทรงเป็นพระโอรสพระองค์ที่ 3 ของซัยยิด ฏอริก บิน ตัยมูร พระปิตุลา (อา) ของอดีตสุลต่านกอบูส กับซัยยิดะฮ์ ชะวานะฮ์ บินติ ฮะมูด บิน อะห์มัด อัลบูชะอีดียะฮ์
ศาสนา	อิสลาม (อิบาดี)
สถานภาพทางครอบครัว	ทรงอภิเษกสมรสกับซัยยิดะฮ์ อะฮ์ด บินติ अबดุลลอฮ์ บิน ฮะมัด อัลบูชะอีดียะฮ์ มีพระราชโอรส 2 พระองค์ และพระราชธิดา 2 พระองค์
การศึกษา	
ปี 2522	- ปริญญาตรี Foreign Service Programme (FSP) จาก University of Oxford สหราชอาณาจักร
ไม่ระบุปี	- ปริญญาโทที่ Pembroke College, University of Oxford สหราชอาณาจักร (ไม่ปรากฏข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับสาขาที่ทรงศึกษา)
ประวัติการทำงาน	
ปี 2526-2529	- ประธานสหพันธ์ฟุตบอลคนแรกของโอมาน
ปี 2529-2535	- ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
ปี 2535-2539	- ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ด้านกิจการการเมือง
ปี 2539-2545	- เลขาธิการกระทรวงการต่างประเทศ
ปี 2545-10 ม.ค.2563	- รมว.กระทรวงโบราณสถานและวัฒนธรรม
11 ม.ค.2563	- เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านแห่งโอมาน สืบต่อจากสุลต่านกอบูส บิน ชะอีด อาลชะอีด ซึ่งสวรรคตเมื่อ 10 ม.ค.2563
ข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าสนใจ	- ทรงโปรดการเล่นกีฬา - ทรงเป็นลูกพี่ลูกน้องพระญาติสนิทที่อดีตสุลต่านกอบูส ทรงไว้วางพระทัย

ให้เป็นผู้แทนพระองค์ในการเยือนต่างประเทศ และต้อนรับพระอาคันตุกะอาทิ การเป็นผู้แทนพระองค์ในการต้อนรับเจ้าฟ้าชายชาร์ลส์ มกุฎราชกุมารแห่งสหราชอาณาจักร ซึ่งเสด็จฯ เยือนโอมาน พร้อมพระชายา เป็นการส่วนพระองค์ เมื่อปี 2559

- ทรงเป็นหัวหน้าคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศฉบับใหม่ ที่เรียกว่า “Oman Vision 2040” มาตั้งแต่ปี 2562 และทรงมีบทบาทสำคัญในการจัดการโครงการขนาดใหญ่ในโอมานด้านพลังงานและการท่องเที่ยว
- ทรงดำรงตำแหน่งประธานกิตติมศักดิ์สมาคมคนพิการโอมาน และประธานกิตติมศักดิ์สมาคมมิตรภาพโอมาน-ญี่ปุ่น
- หลังจากทรงเข้าพิธีสาบานตนต่อสภาพระราชวงศ์ เพื่อขึ้นครองราชย์เป็นสุลต่านโอมาน ที่พระราชวังอัลบุดตาน ในกรุงมัสกัต เมื่อ 11 ม.ค.2563 ทรงยืนยันกับสภาพระราชวงศ์ว่า จะทรงดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อสันติของประเทศต่าง ๆ และประชาชน โดยจะไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น เคารพในอธิปไตยของประเทศต่าง ๆ และให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเป็นการสานต่อนโยบายของอดีตสุลต่านกอบูส

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- Grand Master of the Order of Al-Said
- Grand Master of the Order of Oman
- Grand Master of the Order of the Renaissance of Oman
- Grand Master of the Order of Sultan Qaboos
- Order of Al-Russoukh, 1st class (ปี 2553)
- Grand Decoration of Honour for Services to the Republic of Austria จากออสเตรีย (ปี 2544)
- Order of King Abdulaziz, 1st class จากสมเด็จพระราชาธิบดีอับดุลลอฮ์ บิน อับดุลอะซีซ อาลซะอูด แห่งซาอุดีอาระเบีย (ปี 2549)
- Honorary Knight Grand Cross of the Royal Victorian Order จากสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร (ปี 2553)

บุคคลสำคัญและคณะรัฐมนตรีโอมาน

สุลต่าน และ นรม.	Sultan Sultan Haitham bin Tariq bin Taimour Al Said
มกุฎราชกุมาร และ	Sayyid Theyazin bin Haitham bin Tarik Al Said
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม กีฬา และเยาวชน	
รอง นรม.ด้านกิจการคณะรัฐมนตรี	Sayyid Fahd bin Mahmoud Al Said
รอง นรม.ด้านกิจการกลาโหม	Sayyid Shihab bin Tarik bin Taimur Al Said
และ รมว.กระทรวงกลาโหม	
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Sayyid Hamoud bin Faisal bin Said Al Busaidi
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Sayyid Badr bin Hammad bin Hamoud Al Busaidi
รมว.กระทรวงการคลัง	Sultan bin Salim bin Said Al Habsi
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Dr. Madiha bint Ahmed bin Nassir al-Shaibaniyah
รมว.กระทรวงยุติธรรมและกิจการกฎหมาย	Dr. Abdullah bin Mohammed Bin Said Al Saidi
รมว.กระทรวงข้อมูลข่าวสาร	Dr. Abdullah bin Nasser bin Khalifa Al Harrasi
รมว.กระทรวงมรดกทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว	Salim bin Muhammad bin Said Al Mahroqi
รมว.กระทรวงเกษตร ประมง และทรัพยากรน้ำ	Dr. Saud bin Hamoud bin Ahmed Al Habsi
รมว.กระทรวงการเคหะและการวางผังเมือง	Dr. Khalfan bin Said bin Mubarak Al Shuaili
รมว.กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม	Dr. Rahma bint Ibrahim bin Said Al Mahrouqiyah
รมว.กระทรวงคมนาคม การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	Eng. Said bin Hamood bin Said Al Mawali
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ	Dr Said bin Mohammed bin Ahmed Al Saqri
รมว.กระทรวงพาณิชย์ อุตสาหกรรม และการส่งเสริมการลงทุน	Qais bin Mohammed bin Moosa Al Yousef
รมว.กระทรวงพัฒนาสังคม	Laila bint Ahmed bin Awadh Al Najar
รมว.กระทรวงแรงงาน	Dr. Mahad bin Said bin Ali Baowain
รมว.กระทรวงพลังงานและแร่	Eng. Salem bin Nasser Al Aufi
รมว.กระทรวงศาสนสมบัติและกิจการศาสนา	Sheikh Mohammed bin Saeed Al Maamari
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Dr Hilal bin Ali Al Sabti
รมต.ประจำสำนักพระราชวัง	Gen. Sultan bin Mohammed Al Nomani
รมต.ประจำราชสำนัก	Sayyid Khalid bin Hilal bin Saud Al Busaidi

(พ.ย.2568)